

ELSBETH WITT

ZAND EROVER

Er is altijd een
tweede kans op
die ene grote liefde

XANDER
ROMAN

Ook verschenen van Elsbeth Witt bij Xander Uitgevers

Barista! – Koffie verkeerd (2013)

Barista! – Zoete inval (2014)

Barista! – Troost (2014)

ELSBETH WITT

Zand erover

Uitgegeven door Xander Uitgevers BV
Hamerstraat 3, 1021 JT Amsterdam

www.xanderuitgevers.nl

Omslagontwerp: Studio Marlies Visser
Omslagbeeld: Getty Images
Auteursfoto: Bonnita Postma
Zetwerk: Michiel Niesen, ZetProducties

Copyright © 2015 Elsbeth Witt
en Xander Uitgevers BV, Amsterdam

Eerste druk 2016

ISBN 978 94 0160 488 8 | NUR 301

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt
door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

De personages en gebeurtenissen afgebeeld in deze roman
zijn fictief. Elke overeenkomst met bestaande personen,
levend of dood, berust op louter toeval.

1

‘Ik heb alles verpest.’ Terwijl ik naar de glimmende keien van de uitgestorven Dorpsstraat staar, pulk ik een stukje van een bierviltje. Er volgt geen reactie van mijn tafelenoot, dus ik wend mijn blik van de natgeregende straat af en kijk weer voor me uit, recht in de oceaangrijze ogen van Wytse. Hij stroopt de mouwen van zijn donkerblauwe zeemanstrui op, maar zegt niets. Hij neemt een slok van zijn biertje. Ik nip aan mijn glas martini. ‘Je vroeg toch wat mij hier bracht? Nou, dat is het antwoord,’ ga ik verder. ‘Ik heb alles verpest in Rotterdam. Toen mijn tante Nel overleed, kwam ik hier met mijn moeder haar huis opruimen en dacht ik... ik blijf.’

Hij knikt. ‘Aha. Zo een.’

‘Zo een?’

‘Baan kwijt, man kwijt, jezelf kwijt en dan opnieuw beginnen op een eiland. De rust, de ruimte en de frisse zeelucht als oplossing voor al je problemen.’ Hij snuift kort en rolt met zijn ogen.

Woede knijpt mijn keel dicht als ik zijn sarcastische toontje hoor. Ik ben vooral kwaad op mezelf. Omdat ik zo’n fucking cliché ben.

‘Sorry,’ zegt hij. Hij kijkt naar het hoopje kartonnen snip-

pers op tafel. Ik heb het bierviltje in minstens vierenzestig stukjes gescheurd. ‘Zo bedoelde ik dat niet. Maar we krijgen veel van dat soort mensen hier. Ze gaan door een moeilijke periode en willen een herstart maken.’ Hij is even stil. ‘Liefde van je leven?’ vraagt hij uiteindelijk.

Ik haal mijn schouders op. ‘Nee. Ik weet het niet. Het is beter zo, denk ik.’

‘Er komt wel weer iemand anders, meissie. Je bent nog jong.’

Hij zegt het niet sarcastisch dit keer. Vaderlijk, eerder. Hij schat me waarschijnlijk een stuk jonger dan ik daadwerkelijk ben. ‘Tweëndertig,’ zeg ik dus maar.

‘O. Ik dacht...’

‘Dat denken mensen vaak. Jij?’

‘Drieënveertig.’

‘Had ik ook niet gedacht.’ Ik zie verwarring op zijn gezicht, maar laat in het midden of ik hem ouder of jonger schatte. Eigenlijk dacht ik wel dat hij twee- of drieënveertig zou zijn. Maar dat hoeft ik hem niet te vertellen, natuurlijk. Hij intrigeert me. Hij is zo iemand die ik bijna iedere dag wel een keer zie, meestal van een afstandje. Hij draagt altijd dezelfde trui en vaak zie ik hem als hij tegen de wind in op de Postweg langs de Waddenzee fietst. Een echte eilander, denk ik altijd. Van mijn buurvrouw hoorde ik dat Wytse voor Staatsbosbeheer werkt en verder nog een aantal andere klusjes opknapt op het eiland. Hij werkt af en toe bij het vvv-kantoor, geeft rondleidingen aan toeristen, fotografeert, beheert de website van een lokale krant en organiseert filmfestivals. Veel eilanders hebben meerdere baantjes, ontdekte ik de afgelopen weken.

‘De meeste mensen houden het nog geen maand vol hier,’ zegt hij.

‘Ik zit hier al bijna twee maanden. Zeven weken.’

‘Weet ik.’ Hij drinkt weer van zijn bier en ik zie een twinkeling in zijn ogen. Denk ik.

‘O ja?’

Hij haalt zijn schouders op. ‘Zo groot is het hier niet. We weten allemaal dat jij het nichtje van Nel bent en dat je al een paar maanden in haar huis zit. Je bemoeit je met niemand hier en dat is prima, maar uiteindelijk zul je wel iets moeten gaan doen.’ Hij benadrukt het laatste woord.

‘Ik dacht dat jullie het juist wel fijn vonden als mensen zich afzijdig hielden.’ Ik denk aan wat mijn moeder vertelde over het leven op het eiland.

‘In het begin wel misschien, ja. Maar je bent er nu al een tijdje en je woont midden in het dorp. Je kunt je niet blijven verstoppen.’

‘Laat dat nou net de reden zijn dat ik met je wilde afspreken.’

Wanneer ik de volgende ochtend wakker word, kled ik me meteen aan en ga ik naar buiten. Douchen en ontbijten doe ik later. Het is gestopt met regenen, maar het is nog steeds waterkoud en de wind snijdt in mijn gezicht. Dit is mijn ochtendritueel op het eiland: naar buiten en wandelen. Een verschil van dag en nacht met het ochtendritueel in mijn oude leven, dat bestond uit het checken van m’n Facebook, het refreshen van m’n Twittertimeline, het lezen van m’n e-mail, het scan-

nen van de koppen op nu.nl, of nou ja... *who am I kidding...* het scannen van de koppen op 'achterklap' van nu.nl en weer kijken op Facebook.

Toen ik stopte met dat alles ontstond er een gat 's ochtends. Iets om te doen voordat ik mijn dag begon. Het maakte me rusteloos. Ik dacht erover om een abonnement op een ochtendkrant te nemen, maar die komen hier pas met de eerste boot van half elf. Bovendien interesseert het nieuws me niet meer. De wereld is gek geworden, dat weet ik ook wel zonder dat ik de krant lees. Toen ben ik met het wandelen begonnen. Soms een stukje door het bos, maar meestal in de richting van de Dorpsstraat en de Waddenzee. Net als nu. Ik klim de Waddendijk op en adem diep in en uit. Ik loop tegen de wind in en begraaf mijn handen in mijn zakken. De zoute lucht prikkelt in mijn neus en zorgt dat ik in één klap wakker ben. Ik heb mijn haar opgestoken in een knot, maar de losse plukjes wapperen om mijn gezicht. Op zee vaart een vissersboot en de zwerm meeuwen die erachteraan vliegt, maakt een oorverdovend, bijna gillend geluid. De zon is net op en de lucht is olifantgrijs met een vleugje roze. De woorden die Wytse gisteravond uitsprak dobberen door mijn gedachten. Liefde van je leven. Lars, degene die ik gebroken heb achtergelaten in Rotterdam, was níét de liefde van mijn leven. Na alle psychologie van de koude grond die ik de afgelopen weken op mezelf heb losgelaten, is dat de overduidelijke conclusie. Ik heb het kapotgemaakt, omdat ik het niet meer wilde. Als een klein kind dat klaar is met een stuk speelgoed. Het is iets wat ik nu, een paar maanden later, helemaal snap. Als je weken

achter elkaar in je eentje op een eiland zit zonder werk of iets anders nuttigs om handen, heb je alle tijd om je eigen leven kapot te analyseren.

De laatste tijd denk ik vaak terug aan de tijd dat mijn relatie met Lars begon. Ik was zo hard toe aan iets nieuws en wilde vooruit. Ik was klaar met het grote verdriet om die ene grote liefde. Mijn nieuwe baan was fantastisch, ik had een supermooi appartement en lieve vrienden en het voelde alsof ik na jaren mijn adem ingehouden te hebben, eindelijk weer uitademde. En daar was Lars. De vriendschap die al jaren zo fijn en vanzelfsprekend was, ging bijna vanzelf over in iets anders. Alsof het altijd de bedoeling was dat dit uiteindelijk zou gebeuren tussen ons. Het voelde vertrouwd en fijn en Lars – die lieve Lars – zorgde er eenvoudigweg voor dat mijn leven leuker werd. Zo simpel was het en zo simpel is het begin van een relatie volgens mij ook. Je leven is leuker met die ander erbij. Punt. Ik vraag me de laatste weken vaak af of ik het toen had moeten afkappen. Had ik kunnen weten dat ik er vier jaar later helemaal klaar mee zou zijn? Hadden er alarmbellen moeten rinkelen omdat het met hem niet voelde als fantastisch vuurwerk maar meer als een behaaglijk kampvuurtje? Is een kampvuur niet beter dan vuurwerk? Veiliger, duurzamer, minder explosief? Feit blijft dat ik een grote emmer ijswater over het kampvuur heb gegooid en daarmee niet alleen mijn relatie maar ook een boel vriendschappen tot een sissend einde heb gebracht. Want wie doet zo'n lieve jongen nou zo iets aan? Cliché of niet, opnieuw beginnen op een eiland is de beste beslissing die ik de afgelopen twee jaar heb genomen.

Aan het einde van de Waddendijk sla ik rechts af het Vuurboetsplein op, waar eilandmoeders en eilandkinderen zich verzamelen bij de kleine basisschool.

Ik ben nog geen halve minuut terug van mijn ochtendwandeling, of buurvrouw José staat in het halletje en kondigt zichzelf aan met een ‘Joehoe! Fien!’

Ik moest er erg aan wennen, maar je deur op slot draaien wordt bijna opgevat als een belediging hier, dus daar heb ik me maar bij neergelegd. Iedereen belt gelukkig netjes aan, maar José was zo gewend om de deur plat te lopen bij mijn tante Nel, dat dat moeilijk af te leren is.

‘Loop maar door, José,’ roep ik. Ik sta in de keuken en doe brokjes in het bakje van Karel. De dikke rode kater komt aangerend uit de achtertuin en wurmt zich met moeite door het kattenluikje.

Josés haar heeft dezelfde kleur als dat van kater Karel. Het was waarschijnlijk ooit blond, maar door een rode spoeling is het een soort licht-oranje met witte strepen geworden. Ze draagt het in een grote knot, waardoor het lijkt alsof er een eekhoorn op haar hoofd zit. Ze heeft plaatsgenomen aan de oude houten eettafel in het achterste gedeelte van de woonkamer. ‘Ik heb suikerbrood meegenomen,’ zegt ze. ‘Zelf gebakken.’

‘Lekker. De koffie staat op.’ Ik ga zitten.

‘Ik ga niet weg voordat je minstens drie plakjes op hebt. Je moet echt wat meer eten.’

Ik grinnik. José laat regelmatig weten dat ze zich zorgen

maakt of ik wel genoeg eet, maar de waarheid is dat het me prima lukt om voor mezelf te zorgen. Ik beweeg hier alleen zo veel meer dan normaal dat ik zomaar een paar kilo ben afgevallen de afgelopen maanden. In Rotterdam deed ik moeilijk met een duur sportschoolabonnement dat kwam met gratis schuldgevoel omdat ik nooit ging, maar hier lijkt het vanzelf te gaan. Het scheelt ook dat ik mijn dagen niet slijt in kantine, op stations en in koffietentjes met overal kaasbroodjes, brownies en muffins op momenten dat ik al veel te lang niet gegeten heb.

‘Koud, niet?’ gaat José verder. Ze lijkt geen antwoord te verwachten op haar vraag, want ze praat gelijk door. ‘Je was met Wytse in ’t Praethuys gisteravond.’ Ook dit is geen vraag, eerder een mededeling.

‘Klopt.’ Ik weet niet wat ik moet zeggen, dus ik sta op. ‘Ik ga de koffie pakken en schoteltjes voor het suikerbrood.’

Het verbaast me niets dat José weet dat ik iets was gaan drinken met Wytse gisteren. De tamtam werkt hier sneller dan 4G in de Randstad. Bovendien kletst José wat af met de buurtgenoten. Ze heeft twee puberdochters, maar die zitten in een kostgezin aan de wal. Vlieland heeft alleen een vmbo, maar haar dochters gaan naar een vwo in Harlingen en komen in de weekenden thuis. José’s man vaart. Hij is steeds zes weken thuis en dan weer zes weken weg. In het begin dacht ik dat mijn buurvrouw alleen was, maar er bleek dus een heel onzichtbaar gezin te bestaan, dat op zee en aan de wal een eigen leven leidt. José werkt als tandartsassistent, maar aanzien de tandarts slechts één keer per week naar het eiland

komt, is dat geen heel drukke baan. Ze mist haar familie en ze mist Nel, denk ik. Ze is lief voor me en hoewel ik hier kwam om alleen te zijn, vind ik het fijn om iemand te hebben om mee te praten. Ik zet de koffie en de schoteltjes op een blad, leg er een broodmes naast en loop de kamer weer in.

‘Ik ga een bedrijfje beginnen. Ik dacht dat Wytse me misschien kon helpen,’ vertel ik. Ik snijd twee plakken van het brood af.

‘Dat belastinggedoe waar je het over had?’ José klemt haar handen om haar kop koffie.

Ik knik. ‘Ja. Ik wilde weten of ik niemand in de weg zou lopen. Of er al zoiets was hier.’

‘Goed van je. Je wilt geen broodroof plegen op de eilanders.’

‘Ik ben nu toch ook...’

José schudt haar hoofd. ‘Nee. Komt wel misschien. Maar nu nog niet.’

‘Ik wil een kamer huren in het gemeentehuis en een administratiekantoorje beginnen. De meeste mensen hier hebben meerdere of kortstondige banen. En het stikt hier van de ondernemers natuurlijk.’

‘En dan ga jij hun belastingaangifte doen?’ José kijkt bedenkelijk.

‘Niet alleen de belastingaangifte. Ik kan helpen met alle administratieve zaken. Wytse vond het zowaar een goed idee.’

José perst haar lippen op elkaar en trekt haar wenkbrauwen op. ‘Zo, zo.’

We nemen allebei een hap van het suikerbrood.

‘Drukke boel hier komende weken. Met dat feest,’ zegt José.

Ik knik met mijn mond vol. 'Ik hoorde iets, maar ik weet niet precies hoe en wat.'

'Olivia Vermeulen, die van tv weet je wel? Komt hier haar dertigste verjaardag vieren.'

'Ik moet eerlijk bekennen dat ik het niet meer zo bijhoud allemaal, met die BN'ers. Ik heb ook geen tv hier. Maar ik weet wie ze is. Wordt het een groot feest?'

'Gigantisch als ik de boekjes moet geloven die ik bij de kap- per lees. Ze wil het hele eiland op z'n kop zetten. Ik hoorde van Marion van de bakker dat ze daar stennis heeft lopen schoppen en ze schijnt de rederij gebeld te hebben om te vragen of ze geen privéboot kan krijgen voor al haar gasten. Ze heeft een nieuwe vriend. Een of andere rijke zakenman met wie ze net een kast van een huis heeft gekocht.' José schudt haar hoofd. 'Wat moet je op Vlieland begin maart? Ze wilde het eerst op Ibiza doen, las ik in dat boekje. Maar dat werd te duur. Dus nu doet ze het hier. Met als thema Vliebiza. Man, man, man...' José neemt hoofdschuddend een slok van haar koffie. 'Vliebiza...' mompelt ze nog eens.

2

De wasmachine van tante Nel is het grootste onding dat ik ooit heb gezien. Zelfs in mijn studentenhuis tien jaar geleden hadden we een betere. Hij staat boven in de badkamer en trilt zo hard dat er in de keuken stukken van het plafond naar beneden komen en op het fornuis vallen. Omdat ik er inmiddels achter ben dat het apparaat een van de vier poten mist, sta ik nu in de schuur om iets te zoeken dat ik eronder kan zetten. Of een schroevendraaier, zodat ik de andere drie poten eraf kan halen. Samen met mijn moeder heb ik een paar maanden geleden het kleine rijtjeshuis opgeruimd. We hebben de kleding en persoonlijke spullen ingepakt, maar voor de rest alles zo gelaten. Mijn moeder wilde later nog terugkomen met haar zus om te kijken wat ze met alle meubels en met het huis wilden doen, maar toen besloot ik om hier te blijven en hebben we er niets meer aan gedaan. In de schuur zijn we zelfs helemaal niet geweest. Mijn moeder wierp er één blik op, riep 'Jezus, Nel,' en sloeg de deur weer dicht. Ik snap waarom. Het staat er zo vol dat je niet eens naar binnen kunt lopen. Ik heb de twee verroeste fietsen en de bezems en harken die er stonden in de tuin gezet en sta nu voor een muur met planken. Ze liggen vol met stapels oude kranten en tijdschriften.

Niet allemaal Nederlands, maar... Zwitsers. Vreemd. Ik maak een *mental note* om mama daar naar te vragen binnenkort en haal een kist van een van de bovenste planken. Het ziet eruit als een gereedschapskist, maar het verbaast me dat het ding bijna niets weegt. Ik zet hem op de grond en hurk ernaast. Als ik het deksel optil, spring ik direct op. Het lijkt alsof er een dode vogel in de kist zit. Langzaam buig ik me weer over de kist en ik zie nu dat het geen dode vogel is. Het zijn veertjes. Witte en zwarte veertjes. Meer niet. Omdat mijn hart zowat uit mijn borstkas bonst, besluit ik mijn zoektocht te staken en weer naar binnen te gaan. Ik vraag Wytse wel of hij iets weet voor de rammelende wasmachine.

Nel was een excentrieke vrouw. 'Een aparte,' noemt Marion van de bakker haar. Buurvrouw José wil daar echter niets van horen. 'Nel was gewoon Nel.' Zelf heb ik amper herinneringen aan haar. Mijn broer en ik zijn in onze kindertijd één keer met papa en mama op Vlieland geweest. Ik was nog zo klein dat de herinnering geen verhaal met een begin, midden en eind is, maar een verzameling indrukken. Flarden van gesprekken en muziek van een accordeon. De geur van kibbeling en kleren die lagen te drogen op een gaskachel. Een strand dat zo breed was dat ik voor mijn gevoel uren moest rennen om bij het water te komen. En een vrolijke, dansende vrouw met ravenzwart haar. Nel. Daarna gebeurde er iets in de familie, waar mama niets over wil vertellen. Ze heeft nooit echt ruzie gehad met Nel, maar we gingen ook nooit meer naar Vlieland.

Ik zit op de donkerrode versleten leren bank – nog zo'n onding – met een kop koffie en mijn laptop. Naast me ligt Karel te spinnen. Ik heb zin om weer iets te doen. Om weer écht te werken. Ik heb de afgelopen maanden bar weinig gedaan. De eerste weken was ik druk met mezelf heel zielig vinden. Via José raakte ik aan de praat met een andere buurvrouw die een winkeltje in de Dorpsstraat heeft met kaarsen, wierook en toeristenprullen. Ze vroeg of ik een keer naar haar administratie kon kijken. Het was een puinhoop en zo kwam ik op het idee om hier zelf iets te beginnen. Met mijn achtergrond in accountancy en mijn werkervaring kan ik dat makkelijk aan. Als ik heel eerlijk ben, is het nog de enige optie in mijn vakgebied. Na mijn enorm oneervolle en zeer terechte ontslag, kan ik niet verwachten dat ik ooit nog ergens aan de bak kom. Ik pak mijn telefoon om Monica – *a.k.a.* de enige vriendin uit Rotterdam die ik nog heb – een berichtje te sturen. Ze komt over een paar weken een lang weekend hier en ze moet wat spullen voor me meenemen. Een wasmachine past vast niet in haar rolkoffer, maar ik heb nog wat papieren nodig. En boeken. En kleren. En m'n bluetooth speaker, want Nel heeft alleen een cd-speler en daar heb ik niet zo veel aan met mijn Spotify-abonnement en ik heb de afgelopen week ineens weer heel veel zin in muziek. Monica woont in mijn huis sinds ook haar relatie een paar maanden geleden is uitgegaan. Ik woonde er de afgelopen twee jaar met Lars, maar die had geen interesse in de woning. Hij wil niets meer met mij te maken hebben, dus ook niet met mijn huis. Soms vraag ik me af of het feit dat Monica in mijn huis mag wonen, de

enige reden is dat ze nog contact met mij heeft. Dat de rest van de groep vol afkeer en verontwaardiging vraagt: 'Heb jij nog contact met Fien? Waarom?' en dat ze dan uitlegt: 'Ik woon in haar huis, ik moet haar te vriend houden.'

Het lijstje met spullen wordt zo lang, dat ik besluit om haar te bellen. Monica neemt op na vijf keer overgaan.

'Hé chick,' fluistert ze.

'Moon. Stoor ik?'

'Nee hoor. Wacht, ik loop ergens anders heen.' Ze werkt als communicatieadviseur op een kantoor waar nooit heel veel te doen is en heeft altijd wel tijd om te bellen. 'Ja, ben ik weer,' zegt ze na een halve minuut.

'Kun jij wat spullen voor me meenemen als je hier komt?'

'Tuurlijk. Sjaal, handschoenen, kruik? Het is fokking koud.'

'Euh... ja. Het is koud. Maar Moon, ik ben niet op een poolexpeditie, ik zit gewoon in Nederland. In een dorp met winkels.'

'O, ja.'

'Ik ga hier een bedrijfje beginnen en ik heb wat papieren...'

'Wat? Sorry, Fien, maar ik dacht eigenlijk dat je met me mee terug zou komen.'

'Huh? Nee, Moon, ik blijf hier, dat heb ik toch gezegd?'

'Ik dacht niet dat je dat meende.' Ze zucht.

Ik hoor gewoon hoe ze met haar ogen rolt. Nadat ik heb uitgelegd waar ze de papieren kan vinden die ik nodig heb, vraag ik hoe het met haar gaat. Ze lijkt verbaasd.

'Met mij?' vraagt ze. Haar stem schiet een octaaf omhoog. 'Ja, wel goed hoor.'

‘Sta je nog steeds achter je beslissing dat je bij Michel weg bent gegaan?’

‘Ja, natuurlijk. Ben je bang dat je straks geen huurder meer hebt voor je huis? Dat hoeft niet, hoor. Ik ga niet terug naar hem.’

‘Daarom vroeg ik het niet.’ Haar opmerking kwetst mij, maar ik ga er verder niet op in. ‘Hoe is het verder met iedereen? Heb je...’ Ik probeer te bedenken hoe ik dit het beste kan formuleren. ‘Zie je Lars nog weleens?’

‘Ja. Kristel gaf zaterdag een feest.’

‘Shit. Shit, haar verjaardag. Ik app haar zo wel even. Ik weet af en toe niet meer wat voor datum het is hier.’

‘Ik denk niet dat ze iets van je had verwacht, Fien. Dus laat maar joh.’

‘O. Maar was het een leuk feest?’

‘Mmm.’ Ze klinkt afgeleid. Of ze voelt zich niet op haar gemak. Het stomme is dat ze de meeste van onze vrienden via mij kent. Het waren mijn studievrienden en ik heb Monica, die ik ken van de middelbare school, aan ze voorgesteld. En nu wil zij het er niet over hebben?

‘Monica, ik wil gewoon weten hoe het met iedereen is.’

‘Fien...’ Ze zucht weer. ‘Lars was er ook. Hij had iemand bij zich.’

‘Wat bedoel je?’

‘Hij heeft een nieuwe vriendin.’

Het gesprek met Monica zit me niet lekker. Mijn vrienden, die allemaal Team Lars zijn en van mij niets meer verwachten

of willen. Monica, die mijn plannen niet serieus neemt. En Lars. Met een of andere chick van zijn kantoor. Ik grijp mijn jas van de kapstok en loop naar buiten, in de richting van de duinen en het strand. Met grote stappen loop ik tegen de wind in. Als ik de tranen in mijn ogen voel prikken, begin ik met rennen. Ik probeer me te concentreren op het rennen en tel hoelang ik erover doe tot de volgende lantaarnpaal. De ijskoude lucht die mijn longen binnenkomt, wordt onmiddellijk vuur. Ik heb geen conditie. Wanneer ik bij de duinen ben, leg ik mijn handen op mijn knieën en geef ik mezelf twintig seconden om op adem te komen. Dan begin ik de klim naar boven. Bij iedere stap die ik zet in het zand, zak ik weer een stukje omlaag. Het voelt alsof ik omhoog probeer te komen op een roltrap die naar beneden gaat. Babystapjes. Met kleine babystapjes lukt het. De verleiding om me bovenaan te laten vallen in het zand is groot, maar ik loop door totdat ik beneden ben. Ik begraaf mijn kin in de kraag van mijn jas en loop naar de zee, waar ik kijk naar de golven die vol bravoure aan komen rollen, stukslaan op het strand en daarna afdruipen, alsof ze toch niet meer durven. Ik vecht tegen mijn tranen, omdat ik vind dat ik het recht niet heb om verdrietig te zijn. Ik wilde Lars niet meer en ik heb het kapotgemaakt. Niet op een beschaafde manier – nee, natuurlijk niet – ik was te laf om een gesprek aan te gaan. In plaats daarvan stak ik een dolk in zijn hart, zodat hij geen andere keuze had dan bij me weg te gaan. Ik loop een willekeurige richting op en probeer me te concentreren op het ritme van mijn voetstappen en de golven.

Het schemert. De duinen lijken steeds meer op donkere, grote reuzen. Er is nog steeds niemand op het strand en ik weet niet zo goed waar ik heen loop. Verdwalen zal ik niet, maar heel veel zin om in het donker mijn weg terug te vinden heb ik ook niet. Misschien moet ik weer in de richting van de duinen lopen. Misschien moet ik altijd door blijven lopen. Ik weet het niet en het boeit me niet. Ik loop totdat ik niet meer voel dat ik het koud heb. Ik blijf lopen en ineens huil ik zoals ik in maanden niet heb gehuild. Mijn tranen komen er in golven uit en mijn schouders schokken. Pas nu het beter lijkt te gaan met Lars, sta ik mezelf toe verdriet te voelen in plaats van woede en schuld. Want ik mis hem. Ook al heb ik een eind gemaakt aan onze relatie en ook al weet ik dat ik niet met hem verder wil. Hij was mijn beste vriend, mijn maatje. Niet de liefde van mijn leven, maar wel iets wat daar heel dicht in de buurt kwam. Ik mis mijn dag doornemen met hem tijdens het eten, zijn flauwe grapjes, de verhalen over zijn kantoor. Over het geluid van mijn eigen gesnik en de golven heen, hoor ik een auto. De koplampen komen steeds dichterbij en ik zie nu dat het een jeep is. Hij remt af en het raampje aan de bestuurderskant gaat open. Het is Wytse.

‘Stap in,’ zegt hij.

Ik veeg m'n tranen weg met de mouw van mijn jas, terwijl ik naar de andere kant van de auto loop en op de passagiersstoel klim. Nog voordat ik mijn gordel om kan doen, rijdt Wytse weg. Hij zegt niets en vraagt niet wat er is of wat ik hier in mijn eentje op het strand doe. Hij rijdt met een rotgang over het zand, net langs het water. Groepen vogels stuiven voor

ons op. Terwijl de zee donkergrijs wordt en de lucht zwart met ontelbaar veel sterren, wordt mijn ademhaling rustiger en ontspan ik mijn spieren. Ik kijk opzij. Wytse kijkt terug en lacht even kort.

‘Waar gaan we heen?’ vraag ik.

‘De kroeg.’